

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejér megyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejér megyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér l.
Egyes számok kaphatók: a dohánytörszékben.

Mégegyszer a vicinálisokról.

A fejér- és tolnavármegyei helyi érdekű vasutak részvénytársaságának 1906. évi február 15-én tartott közgyűlésében előterjesztett

Övása

Jaczenszky Amdor és Havranek József igazgatósági tagoknak mint Tolnavármegye és Székesfehérvár szab. kir. város képviselőinek, melyben e két törvényhatóság mint törzsrésztvényesek nevében kéri ezen Övásukat a közgyűlés tárgyalási irataival a közgyűlés által hozott határozat felülvizsgálata céljából 3 db. melléklettel együtt a budapesti kereskedelmi és váltó törvényszékhez beterjeszteni.

Tekintetes kereskedelmi és váltó tvszék!

A Fejér és tolnavármegyei helyi érdekű vasutak részvénytársasága mai napon tartott közgyűlésében a m. kir. kereskedelmi miniszternek 1905. évi július 17-én 72935 szám alatt kelt leiratával jóváhagyott és a Fejér és tolnavármegyei helyi érdekű vasutak bérbeadása tárgyában keletkezett szerződés végrehajtását határozván el, kérjük a tek. kir. kereskedelmi és váltó-törvényszéket, hogy ezen végrehajtani szándékolt jogügylet előtárgyalásának történetét feltüntető és általunk törzsrésztvényesek által a tárgyalás folyamata alatt mai napig felhasználott és ide csatolt 3 rendbeli felszólalásunk betekintése után az alább előadandókat figyelembe venni és az 1877 évi 32 t. c. 147 §-a alapján a Fejér és tolnavármegyei helyi érdekű vasutak részvénytársaságának ugyanezen vasutára vonatkozólag a kereskedelmi miniszter jóváhagyásával a magyar államvasutakkal kötött bérleti szerződését felülvizsgálati jogánál fogva mint törvénytelen megsemmisíteni méltóztassék.

1-ör Semmis a magyar kereskedelmi miniszternek 1905 évi július hó 17-én 72935 szám alatt kelt leirata alapján készült és aláírt bérleti szerződés, mert vasuti törvényeink és pedig az 1880 évi 31 t. c. az 1888 évi 4 t. c. és az 1904 évi 14 t. c. megváltást igen, de bérbeadást nem ismer.

2-ör Semmis ezen bérleti szerződés; mert nem bír a bérleti szerződés kellékeivel és tisztán felismerhető azon célzata, hogy a törvény kijátszására készült.

Bérleti szerződést ugyanis a fent idézett vasuti törvények nem ismernek. Minthogy azonban a törvény a helyi érdekű vasutak tulajdonjogának concessión alapuló sajátos természeténél fogva csak megváltás útján (észi lehetővé a tulajdonjog megszerzését, a megváltás jogát pedig az idézett törvények értelmében az állam ma még nem volna jogosítva gyakorolni, és ökből vált szükségessé ezen vasutaknak bérleti szerződés útján való megszerzése, mit a részvénytársaság többségét képező, de egyszemélyi rendelkezése alatt álló elsőbbségi résztvények tulajdonosa a kereskedelmi miniszterrel szövetkezve a törzsrésztvényesek nélkül is könnyen megtehetett. Tehát oly bérleti szerződés ez, mely tényleg a tulajdon jogot elkobozta s annak gyakorlásától a törzsrésztvényeseket örökre megfosztotta; mert a concessio utolsó napjára is kiterjed.

3-ör. Színlelt, szimulált ügylet tehát ez a bérleti szerződés, mert a valóságos üzleti aka-

rattól eltérő ügylet jut abban kifejezésre és pedig azon célból, hogy ez által a valóságban szándékolt ügylet eltakarítsék. Ezen szerződésben tehát a közvetlenül szembe álló személyek nem egymást tevesztik meg, vagy akarják megtevesztetni, hanem csak harmadik személyek megtevesztésére irányul a kijelentesben kifejezésre jutó ügylet színlelése. Hogy gyakorlati módon szóljunk: a többséget ismerő kereskedelmi bank megegyezett a hatalommal rendelkező kereskedelmi miniszterrel egy furfangosan készült szerződésben, melynek a címe bérleti szerződés, de van gondoskodva arról is annak 8-ik pontjában, hogy ha a törvénytelen cím miatt tanadtatnék meg ez a jogügylet, ugy ez a bérleti szerződés alapján szerezhet magának az állam rogtón megváltási jogot arra a vasutára, melyet ily feltételekkel megváltani az általam idézett törvények szerint ma nem volna jogosult. Ez oly kijátszása a törvénynek, melyet senkivel szemben sem lehet elnézni annal kevésbé, akkor, ha egy felsőbb hatóságot gyakorló forum enged magat ily ügylet kötésére teiltaszálni.

Az 1904. évi 14 t. c. 2-ik §-ának utolsó bekezdésében körülírt megváltási módot a miniszter nem szándékozott itt érvényesíteni. Az 1888. 4-ik t. c. 2 §-ának b. és c. pontjában felsoroltak jelen esetben nem forognak fenn, tehát szintül jogügylettel arra kellett törekedni, hogy a törvény kijátszható legyen, amit napnál fenyegebben bizonyít ennek a törvénytelenül keletkezett szerződésnek 8-ik pontja, hol világos törvény ellenére a megváltási jog is biztosítva van a bérleti szerződés évi bére alapján tehát így creálnak szerződésben egy új megváltási alapot a miniszter ur és kereskedelmi bank (végrehajtó bizottság) a tehetetlenségre kárhoztatott törzsrésztvényesekkel szemben.

4. Hogy ez az egész szerződés célzatosan a törvény kijátszásával keletkezett és hogy fentebb 3. pontban felsorolt állítások a tiszta igazságot tartalmazzák, annak igazolásul bírák vagyunk a tek. kereskedelmi és váltó törvényszék nagybecsű figyelmét a sokszor hivatkozott 72935 számú miniszteri leirat egy indoklására felhívni, mely nem ugyan jogi, hanem tisztán logikai bírálatot provokál.

A leirat 9-ik bekezdésében ugyanis, hol a miniszter ur a törzsrésztvényeseknek 1904. évi augusztus 16-án beadott övásunkban felsorolt azon panaszuakat utasítja el, hogy a részvénytársaság soha senkit nem bízott meg alkudozással, ezeket mondja „a végrehajtó bizottság már az 1890 évi december hó 20-án tartott igazgatósági ülés jegyzőkönyvének 6-ik pontja alatt, később pedig az 1898 évi május hó 25-én tartott igazgatósági ülés jegyzőkönyvének 3. és az 1902. évi május 10-én tartott ülés jegyzőkönyvében 3. pontja alatt megkapta a tehetetlenséget arra, hogy az Adony-szabolcs-székesfehérvári vonalat megillető átmeneti forgalom vitás kérdését belátása szerint rendezze.

Az a nagy gondosság, mely 3 jegyzőkönyvből csak így tudja bizonyítani azt, hogy a végrehajtó bizottságnak volt megbízása a részvénytársaság igazgatósága vagy közgyűlésétől a bérbeadás kérdésében alkudozni, az a gondosság és járadozás nyomatékossabb eredményt érdemelt volna, de az a következtetés, mely azt meri állítani, hogy ebből tiszta észjárással a bérbeadás vagy eladásra jogosító megbízást lehet érteni, oly erőltetett, hogy mint vergődésre az ember kénytelen szánalommal tekinteni. Igénis soha ennek a vasut részvénytársaságának az életében

sem igazgatósági, sem pedig közgyűlésen a vasutnak bérbeadásáról vagy megváltásáról szó szó sem esett és soha senki ily irányban való ténykedésre megbizva nem lett. A végrehajtó bizottság azt önhatalmulag saját érdekében tette; mert végrehajtó-bizottság — pesti magyar kereskedelmi bank.

5. Megsemmisítendő a bérleti szerződés, mert a 72935. számú kereskedelmi miniszteri leirat zárószavaiban rundelet aláljáb: „lyk'p intézkedik a részvénytársasággal, hogy a mint részvénytársaság tovább fenn nem tartható. Megrendeli ugyanis, hogy a bérleti járadéknak a pesti magyar kereskedelmi bankra való átruházása jelenben alaptökéjének a forgalomban levő összes elsőbbségi résztvények bevonásával való leszállítása iránt a részvénytársaság intézkedjék.

Ezen rendelkezés a törzsrésztvényesekből alakuló fejér- és tolnavármegyei helyi érdekű vasutak részvénytársaságát oly nevelés és mondhatni botrányos helyzetbe juttatja, hogy fennállásának többé létjoga nincsen. A szerződés 9-ik pontja értelmében ugyanis a szerződésileg biztosított 230620 korona bérösszeg bérleti járadék címén a pesti magyar kereskedelmi bankra ruházatának 1977. évig, tehát a mai napig számított 71 évig az általunkuló részvénytársaságnak semmiféle vagyalona nem lenne s így cselekvési köre sem maradna, de igenis fennmaradna benne egy törvény által védett olyan részvénytársaság, melynek munkakör és felelősség nélküli igazgatósága és felügyelő bizottsága élvezné a szerződés 6-ik §-ának 2-ik bekezdésében részére biztosított és a törzsrésztvényesektől elvont évi 3000 korona összegét. Kérdezzük tek. kir. törvényszék, hogyan volna lehetséges egy ilyen jogi intézményt a köztintezetek csufjára és szegényére fentartani. Kérdezzük tek. törvényszék nem tartozik-e az erkölcsi lehetelenségek közé egy ilyen intézmény fennmaradását megrendelni vagy elűrti: így kellett ennek történni, mert egy megdöntött és az érdekelt jogait figyelembe részesítő tárgyalásnak bizonyára nem ez lett volna a következménye; mert ha ezen erőszakosan keresztül hajtott jogügylet tárgyalásába a törzsrésztvényesek bevonattak volna, akkor az érdekelt törzsrésztvényeseknek módjukban állott volna a tárgyalás folyamata alatt az illetékes körök ezt egy képtelenségre figyelmeztetni.

Erkölcsei testületek csak ritkán vannak érdekelve ily üzletszerű jogi intézményeknél és mi kik törvényhatóságokat képviselünk, nem is valami jelentékeny nyereség reményében foglalunk el határozott állást jelen ügyben, de kötelességünk felsőbb hatóságaink és tiszteletet érdemlő bíróságaink figyelmét felhívni az ily ügyletekre, melyek sem lenyegükben, sem következményeikben nem alkalmasak arra, hogy a társadalmi rend megszürlárdításában tényezőül szolgáljanak és intézményeink számára szükséges bizalmat a közhit és közfelfogásban megerősítsék.

6. Nem gyengítheti meg igazainkat az a többször hangzottatott érv sem, hogy ezen sérelmes jogügyletnél még az elsőbbségi résztvényes sem nyertek teljes kielégítést; mert ezen elsőbbségi résztvényeknek csak a nevük „elsőbbségi résztvény“ de lényegben nem azok és nem bírnak azon kellékekkel, mint a milyenekkel az elsőbbségi résztvényeknek bíriónk kellene. Hol van az igazolva, hogy ezen elsőbbségi résztvények a név-érték teljességében beruházva lettek volna e vasut építési vállalatba? és hol van az igazolva, hogy a kereskedelmi miniszter ur az alkutárgyalások folyamata alatt igazoltatta volna azt, hogy

Mai lapunk 6 oldal.

00000123

az elsőbbségi részvények címén tényleg mily összeg folyt be a vállalatba? ehhez talán lett volna köze az alkudozásnál mellőzött ama törzsrészvényeseknek is, kik közül legalább az erkölcsi testületek nemcsak a teljes névértéket, de még a késedelmi kamatot is befizették.

7. Végre nem gyengítheti meg Tolnavár megye és Székesfehérvár város álláspontját Fejérvármegye és a zirci apátság újabb állásfoglalása sem és nem szolgálhat erkölcsi támaszul a keresztlől vinni szándékolt jogügylet mellett: mert arról mi nem tehetünk, hogy míg az 1904. évi augusztus 10-án az 53753/1904. számú kereskedelemügyi miniszteri leiratban közölt szerződési tervezet ellen beadott óvásunkhoz csatlakoztak, most az ugyanolyan értékű 72935. számú kereskedelemügyi miniszteri leirat, mely ugyanazon szerződést hagyja jóvá, — bizonyos feltételek mellett elfogadják; mert feltételeik értéktelenek és éppen annyi biztosítékot nyújtanak a vélt előnyre, mint a minőt nyújtani képes a 72935. számú kereskedelemügyi miniszteri leirat; nem gyengítheti meg továbbá újabb állásfoglalásuk ami álláspontunkat azért sem; mert a folyó évi február hó 10-én tartott igazgatósági üléssel közölt feltételeiktől tekintve a február 15-én tartott közgyűlésen benyújtott óvásuk kezdetén ismét ami álláspontunkra helyezkedve azt vitatják, hogy az elsőbbségi részvények kivonulásával egy kizárólag a törzsrészvényesekből alkukandó részvénytársaság; nem állhat fenn, de óvásuk végeredménye mégis az, hogy az esetre ha február 10-én beadott feltételeiknek a részvénytársaság a kereskedelmi miniszter uralmát érvényt szerez, hajlandók mégis a szerződésben megnyugodni. Erre a melletti körülményre csak azért kellett kiterjeszkednünk, hogy a tek. törvényszék előtt álláspontunkat érthetőbbé tegyük; mert az csak világos és első pillanatra felismerhető, hogy Fejérvármegye és a zirci apátságának február 10-én tartott igazgatósági ülésen közölt feltételeit a kereskedelmi miniszter leiratával összeegyeztetni lehet, de az is világos és kétségtelen, hogy az esetre, ha a kereskedelmi miniszter Fejérvármegye és a zirci apátság feltételeit az utolsó betűig elfogadja, a törzsrészvényesek akkor is a 72935. számú miniszteri leirattal jóváhagyott szerződés értelmében nyerne majd 1977 után oly mérvű kielégítést mely a mai napon fizetendő 5 koroná 60 fillérnek felel meg és ennek dacára fennmarad a törzsrészvényesekből alakult részvénytársaság is, melynek létjogát ők is nemcsak kétségbe vonják, de melyet határozottan el is ítélnék.

Álláspontunk között tehát az a különbség, hogy ezen két ízben felénk nyújtani megkísérelt morzsát akkor sem tartjuk elfogadhatónak, ha azt az államvasutak pénztára szerződésben kívül még egy más okmányal is biztosítaná, mert értéke ennek sem volna több; továbbá álláspontunk között az a különbség, hogy mi semmi esetre sem tartjuk a törzsrészvényesekből álló részvénytársaságot fenntarthatónak; mert Fejérvármegye és a zirci apátság feltételeinek teljesültevel is e részvénytársaságnak fennállni nem lehet és a törzsrészvényesek pénzéből elősködni a közmorál érdekében nem szabad.

Budapest, 1906. február 15-én.

Tisztelettel maradván.

Jeszenszky Andor s. k.,

Havranek József s. k.,

Tolnavármegye és Székesfehérvár sz. kir. város törvényhatóságai, mint törzsrészvényesek nevében.

Nyilt levél a fejérmegyei építőiparosokhoz.

Tisztelt Uraim!

Önök több-kevesebb rokonérzéssel kísérték a mi mozgalmunkat, amelynek magasztos céljai: 1. az istentagadó, hazátlan fanatikus maszlagjától elkábitott munkások öntudatra ébresztése, 2. az öntudatos munkások jóvoltának előbbre vitele, 3. az elhanyagolt munkásság vallás erkölcsi és hazafias érzésének ápolása mellett szellemi műveltségének és szakképzettségének emelése, és 4. a munkaadók és munkások kívánatos jóviszonyának megteremtése által a válságba sodort magyar ipar megmentése.

Azt mondtam: *több-kevesebb rokonérzéssel!* Igen. Vannak önök között néhányan, akik az első pillanattól kezdve töretlen ragaszkodással karolták fel igaz ügyünket; de sajnos! — számosan akadnak, akik még mindig félnek a szívalástól. Nem szemrelányásképp mondom ezt, mert hiszen nagyon értem én, hogy tartanak a következményektől: bár nem egy esetben a saját érdekeik veszélyeztetése nélkül is megóvhatlak volna bennünket a csalódástól.

De feledjük a mulat! A Székesfehérvári Ker. Szociális Egyesület tagjai azért eddig sem lopták a napot, mint a demokraták jórésze, a mi tagjaink eddig sem voltak sohasem munka nélkül. Sokkal fontosabb azonban, hogy mit szándékoznak Önök tenni a jövőben?! Legyünk egymással tisztában!

Már olyan megjegyzést is hallottunk egyik-másik munkaadó részéről, hogy: *hiszen ezek a keresztény szociálisták még a demokratáknál is követelők!* Ez, uraim, egyszerű ráfogás, először azért, mert a követelőzésben, dolgotalanságban és erőszakoskodásban a demokratákat felülmulni képesség; másodsor, mert a jogos igények kielégítését sürgetni még nem követelőzés. Ha egyik-másik munkaadó ur családát bennünk, arról mi nem tehetünk. Ha azt vélte ugyanis, hogy a ker. szocializmus zászlaja alá csoportosult munkások gyámoltalanul ki fogják szolgáltatni magukat a munkaadók kénye-kedvének, úgy igenis csalódnia kellett. Aki a családottak közé tartozik, az bőven megérdemelte sorsát, mert nyilvánvalóan lelkiismeretlen!

Nem, uraim! a ker. szocializmus eszméjének apostolai nem azon fáradoznak, hogy egyes lelkiismeretlen nagytőkésnek *emberhúst* szállítsanak, hanem: hogy a munkásokat jobba, ügyesebbé tétve, a munkaviszonyokat úgy az *alkalmazottakra* nézve elviselhetővé tegyék. Mi nagyon jól tudjuk, hogy a mai világban, amikor a házalóból vállalkozóvá vedlett, lelkiismeretlen újmagyarok az ipar minden ágában a legundorítóbb versenyt fejtik ki, a tisztességes vállalkozók és iparosok sorsa éppen nem irigylésreméltó. Amde ez semmiképp sem szolgálhat méntségül azoknak, akik az ekként származó hátrányaikat a munkások megkárosításával akarják helyrehozni. Bár a ker. szocializmus nem pusztán munkásmozgalom, mégis a munkások érdekeinek megóvását legelső kötelességének ismeri. Ez természetes, mert a munkaadó urak — a mai válságos viszonyok mellett is — mégis csak nem hasonlíthatják össze sorsukat a munkásokéval.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TARCAJA.

Protekción.

A vonat kifutott az állomásból... Prüszögött, pattogott, azután egyenletes, ritmikus dübörgésbe olvadt a meggyorsult kerekek zaja. Messze a nagy rónaságban úgy feketélt a kigyóréz sinpár, mint valami óriási szalag, vagy paszomántdísz. Két oldalt, a vasuti árkok mentén csaknem fehérén szürkült a száraz fű, a melybe szinte istenkísérő módra hullott a vörös szikra a vágató vasszörnyetecg füstös torkából.

Köröskörül mindenütt szárazság. A pusztulásnak ez a csönje olyan volt, mint egy nemi jankiáltás, megtörve nyögő sóhaj, a mely ott zizegett a kukorica leszáradt, zörgős levelei között s megremegtetette az utzóli pipacsvirág halvány szirmocskáit is, a mit ugyan nem sajnált senki, legföljebb a szerelmes szívű bojtárgyerek, a ki a kalapja mellé szokta dugni, hogy láttára annál jobban essék neki fűtörészes, a babájára való gondolás. De biz annak a kedvét is rég elvitte a golyamadar, a mint hogy elment az is erről a tájról, itt hagyva a sivatag mezőket, a hol nem loccsan többé a kis ér a sárgafejű békavirágok között. Kiapadt a fűzsejtszálja is, a tavaszi kis vizek helyén cifra kockákban száradt meg az iszap, itt-ott összekunkorodva, hogy olyan, mint az elhasznált bocskortalp. Van, a melyiket a nap oly erősen kiégett, hogy szinte kongó hangot ad, mint a cserép. A közőt se lakik semmi, nagy néha, ha vijjog a vércse, leve a mezei egeret.

A vonat azonban csak fut, fut tovább. A futó keservesen törüli a homlokát s panaszkodik,

a vonatvezető, a gépész színtér. Mindnyájan elégedetlenek. És az utasok is. A közös sors összebarkóztatja őket, egyiknek sincs a másiktól mit irigyelnie. A föld nem akar kenyeret adni, pedig éhesek mindnyájan. Keserves idők. Derecsó haju édesapák gondetlen hajtogatják fejüket kopott a ruha rajtuk, de egyiksem röstelli a másiktól. Fáradt szemek csak akkor ragyognak föl kissé, ha a fiakra pillantanak, a kik szinte bizonyos meghatottsággal lóbalják lábaikat, letelt vakációra, elhunyt jó időkre gondolva.

Az egyik fülkében fekete ruhás, karcu szőke asszony ül, szemben egy tizenkét évesnek látszó fiúval. A kalauz udvariasan köszön, ugy-látszik imponál neki asszony, mert az utasokat is mind a szomszéd fülkébe teregeti. Még be is szól: csak tessék aludni nyugodtan!

Az asszony egy néma fejbőlintással felel, megszokta, hogy így bánjanak vele az emberek. Feláll s a lámpavédőket húzza le a memyretre erősített kerek üvegre. Azután átkarolja a fiát, a ki szinte babonás szeretettel függeszti szemét az anyjára. Nem szólhat egy szót sem, a nagy csöndelességekben egybeolvadt a lelkük...

Özv. Cseréfalvi Farkas Kálmánra urasszony két-három évvel ezelőt még ünepelet tagja volt a környékbeli társadalomnak, — most kétszobás kis lakásban húzódik meg s feketebe jár, mert így kevesebb ruha kell neki.

Mindennap megismétlődő tragédia. A férj, a ki bálványozta feleségét, egy szép napon belátta, hogy becsületesen lehetetlen tovább élnie, kapta hát s leszámolt magával. Az asszony vagyona ép elég volt arra, hogy a passzívát rendbehozzák. Maradt egy biztosítási kötvény, a mit a társaság elég tisztességes volt beváltani, a mit volt annyi, hogy évente négy-ötszáz forint kama-

tot hozott, ha ugyan le nem szállítják a kamatlábakat.

A fényes életből, öt-hat ezer forint évi jövedelem után, ennyivel kellett beérnie az elkényeztetett szép asszonynak. Talán az volt hátra, hogy ő is föbe löje magát? Oh nem!... Az asszony, az anya szíve egészen másképp van beosztva. A hogy fölébredt a kabútságig sújtó fájdalom és csapásból, — a fiát kereste. És most a büszke urasszony könyörögni megy az egyetlen gyermeke jövője érdekében.

Sohasem próbálta. A vére is arcába szökött a gondolatra. De hát mit tegyen? Rá van utalva, hogy a fiának valahol ingyenes helyet keressen. Ha valaki megérdemli, az a fiú igen. Olyan szelid, mint egy leány. S a könnyre ráhull az ölében pihenő szép szőke fejre. Szegény, szegény gyermek! Majd megborzasd. Oh, az apját, a daliás férfit is így becézgették apóó, gondos kezekkel egykor. S a vége? Egy hétig áztatta az őó a beregi erdőben. Azt az okos szép homlokát, azt a szép sötét szemét. Oh, hogy miért telte, oh, hogy miért nem szólott előbb! Halomszámra hordta neki a drágaságot, mulatságokat rendezett a számára, fürdőkre jártak és ha az asszony lelkében fölmerült olykor a sötét kétség: mindez meddig tart? Forró csókok csitították el a kérdező ajkakat.

Legyen nyugodt édes, magának ragyogni kell! Az én gondom, hogy miből!

A szerencse üldözte őket, egyszer azután megbottolt a férfi. Egy merész számításal elvezetette mindenét. Akármire gondolt, csak arra a kis ólomgolyóra nem, a mit később megtaláltak a beregi erdő száraz, lepörkölt fűvében s a mit azóta a szép asszony selyembe kötve visel a keblén éjjel-nappal. Most szinte fojtogatja, oly nehéz...

Ha tehát csaldott valaki, mert öntudatos és önértetes munkássággal találta magát szemben, úgy csak szervezkedésünk életrealitását ismerte el. Ettől a csalódástól azonban megóvhatta volna magát, ha programunkat átolvassa és több lelkiismeretességét tanúsít.

Remélem azonban, hogy — legalább e tekintetben — most már tisztán látnak!?

Az a kérdés tehát, érzik-e önök, hogy a munkások sorsa egyszersmind az önöké is. Ha igen, úgy el kell ismerniök, hogy a nemzetközi népcsalók főcélja munkás és munkaadó közt gyűlöletet szítani, míg mi, ker. szocialisták a közös érdekek előmozdítását a kölcsönös megértés útján iparkodunk megvalósítani.

Eddig, mint említém, nem veltük zokon tétovázásukat; de most már nem elégszünk meg a szájai hangoztatást jóakarattal. *Tettek kellnek nekünk! Aki nincs velünk, az ellenünk!*

Mult esütörtökön megalakult a Ker. Szocialista Építőmunkások Orsz. Szakszervezete. Tudjak uraim, mit jelent ez? Azt, hogy a megalakulás percétől fogva az ország összes ker. szocialista építőmunkásai egy táborban vannak, olyan táborban, amely bármely pillanatban fegyverkészzen áll! Addig, amig alkalmas kibuvóként azt mondhatták önök, hogy munkásegyletünk nem tud egyszerre annyi munkást közvetíteni, amennyire szükségük volna, nem zaklattuk önöket. Vegre annyi bizonyos, hogy a mi 100 építőmunkásunk között nagyon ritkán akad munkanélküli, legnagyobb részök évek óta állandó alkalmazású; a nagyobb vállalkozásoknál tehát nem igen számíthattak arra, hogy kellő számú munkakeresőt találjanak közöttük.

A szakszervezet megalakítása óta egészen másként áll a dolog. Azt hiszem, nem kételkednek önök abban, hogy 3-4000 ker. szocialista építőmunkás között mindig találjanak elegendő számú és megfelelő egyént? A szakszervezet a munkaközvetítésre fekteti a legnagyobb súlyt. Az egyesületi helyiségben mindig rendelkezésre fog állani az országos kimutatás.

Igaz, hogy a demokrata szervezet ez idő

szerint még erősebb, de éppen önöktől függ, hogy megváltozzék a viszony.

Bár senkit sem fogunk terrorizálni azért, ha demokrata munkásokat alkalmi, azt azonban nem fogjuk tűrni, hogy hamis híresztelések útján iparkodják valaki kibujni a ker. gondolkodású munkásokat iránt való köteletség alól. Legyenek tehát önök elkészülve arra, hogy mi a legmészebb menő akciótól sem riadunk vissza, a mi a ker. szocialista munkások érdekeinek a megvásárlásán van szó! Nem hagyjuk feledésbe menni. Dr. Vaross Gyula érsek ur pisztolyvelet és legalább a katolikus intézmények részéről ne számítson senki vállalatra, ha lelkiismeretével ellentétben a *jakabok* pártjára szegődik.

Mi nem fogjuk kivenni senki szájából a falatot; de a magunkét sem engedjük oda a gazok prédikáns. Biztosítjuk önöket, hogy az az igazság, amely elveink minden pontját jellemzi, a több-utóbb diadalt arat; és így bizton remélhetjük, hogy rövid idő múlva egyetlen templom, egyetlen katólikus iskola, kolostor stb. sem fog épülni istentagadó, luzitán, nemzetközi banditák karomkodásai közepett.

Ime! Most már eljajk önök, mi all elöttük; valasszanak!

A zsidók pénzén eptenek a zsidó-szocialisták, a keresztény pénzén emelkedő épületeket majd csak a ker. szocialisták fogják tető alá hozni. Ki tagadja ennek a kölcsönösségnek a igazságát? Tehát legyen vege a kétkeletességnek!

Székesfehérvár, 1906. febr. 27.

Ketskés Elek,

Székesfehérvári Ker. Szoc. Egyesület Gútnakara.

ÜJDONSÁGOK.

A helvárosi Kath. Kör felolvasó estélye.

A székesfehérvári helvárosi Kath. kör 1906. évi március hó 10-én (szombaton) a Szent István teremben felolvasó estélyt rendez a következő műsorral:

tetőjén megtörök a sugar, a fényesre csiszolt kilyesek, mintha mind aranyból volnának. Búszken hömpölyög a nagy Duna, enyelegve játszanak a habok, de olykor mintha kísértetek csapzott alakjai meredeznének imbolygó árnyékaikkal a szürke vízfórokban.

Zsufolásig telve volt a miniszter ur városbája s az utolsó percben jelentette a szolgál, hogy ő kegyelmessége nem jól érzi magát, nem fogadhat, hanem helyette az államtitkár ur ömeltósága fog intézkedni. Nyomban jött is a méltóságos ur, rövidnyakú, szurrosszemű ember. Az asszony, a ki egy fülkében állott, megprezent. Honnan ismeri ő ezt az alakot? ... Hirtelen összeszedte memoriját. Ah mar emlékezett. A szomszéd bérlo fia volt, a ki valóságos háborút folytatott valamikor a kezéért s most elhez menten esedezni, pong alázkodva!

A méltóságos egyenesen feleje tartott, úgy hogy az asszonyt a hideg verejték lepte el. Erősen ránezett, de a után közönyösen haladt el mellette. Nem ismerte meg ...

1. **Polonaise** Lisztől, zongorán előadja *Lehotzky Mariska* urhölgy.
2. **Ballade et Polonaise** Vieuxtemps-tól hegedűn előadja *Tomn Béla*, zongorán kíséri *Dr. Kneifel Ferenc*.
3. **A győzelmes katolicizmus.** Irta és felolvassa *Csucs István* főreálisiskolai hittanár.
4. **Csárdajelenetek** Hubay-tól előadja *Tomn Béla*.
5. **Sextett.** 1-5-ös és 3-ik tétel *Jadassohn*-tól, előadják *Lehotzky Viktorka* és *Mariska urhölgyek* (zongora), *Tomn Béla* (1. hegedű), *Dr. Lanschmann Gyula* (II. hegedű), *Dr. Kneifel István* (mélyhegedű), *Dr. Kneifel Ferenc* (gordonka). Kezdeté este fél 6 órakor.

Uj alapító tag. Föt. Csöngéval Gyula dunaadonyi esperesplébános 80 koronával a székesfehérvári kath. legényegyletet alapító tagjai közé lépett. Mifőn az egyesület ezen helyen is hálás köszönetét nyilvánítja, egyszersmind örömet fejezi ki a fölött, hogy a vidék is érdeklődik a helybeli socialis intézmények iránt. Ehhez a tárgyhoz különben tőbbséket is engedünk hozzászólási és örömmel várjuk a jelentkezéseket.

Felhívás a Sz. T. C. tagjához! A Székesfehérvári Torna Club, mint a Magyarországi Tornaegetlek Szövetségének tagja erkölcsi kötelességének ismeri, hogy a Szövetség által folyó év május 27-én Debreczenben tartandó kerületi tornatáborban megjelenjen. Kettős kötelezettségünknek akarunk a Szövetség meghívásának elfogadása által eleget tenni. Először az egyesület tagjában a tornatáborhelyen szerzett tapasztalatok útján növelni akarjuk a testgyakorlás fontosságába és szükségességébe vetett hitet, másodsorban pedig alkalmas és módos akarunk nyújtani tornaszükségleteknek, hogy képességeiket más egyesületek erejével összemérhessék. Ezen kötelezettségtől áthatva felkerjük tehát a t. tornatársakat, hogy sziveskedjenek a folyó hó 6-án (kedden) este 6 órakor a főreálisiskola tornatermében ez ügyben tartandó értekezleten minel számosabban megjelenni, hogy a további teendőket együttesen megbeszélhessük. Mithetartás végett már itt megjegyezzük, hogy a résztvevő tagok Debreczenig mérsékelt utazási költséget tizenek s ezen kívül a Debreczeni Tornaegetület kívánatra ingyenes elszállásolást is nyújt.

Eljegyzések. *Kapitány* Lajos el. isk. tanító eljegyezte *Tatáró Dankaits Margit* kisasszonyt. Gratulálunk!

Paul Kálmán m. kir. áll. vegrehajtó eljegyezte *Marossy Margitkát*, özv. *Marossy Rudolfné* szép és kedves leányát.

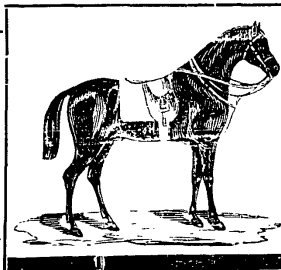
Gondolatait kezdi összeszedni, hová jár el sorra holnap. Miniszterekhez, titkos tanácsosokhoz és a jó isten tudja kikhez. Mit fog mondani nekik, — nem tudja. Öszinte lesz s egyszerű. Szorongó érzésben azonban nem tud uralkodni.

Már hajnalodott, de le nem hunyta a szemét. Utasok jöttek, mentek. Jól táplált vidéki asszonyosságok, vörös kezekkel, föltűnő szines ruhákba öltözött leánykakkal. Hangosan beszélgetnek s mindnyájan egy cél felé igyekeznek, a tudományok csarnokaiba viszik a jövő nemzedéket. Aranyszállal tanul himezni a kisleány, a kinek az édesmamája csak harsnyát tudott kötni, zongora órákat, francia leckéket vezet a sarki boltos Bozsi kéje, hogy valahogy el ne maradjon a többi művelt hajadonoktól. Törtetnek, küzködnek, ki mentől többet érhetne el s a jutalmuk igen sokszor egy olyan kis ölmögölő, a milyent a szép asszony visel a nyakán ...

... A nap teljes fényében ragyogta be a világváros, az ifju szép Budapest. Paloták üveg-

Gászler Kálmán
szij- és nyereggyártó.

Székesfehérvár
Karl-ház, az igazságuigi palotával szemben.

Készít minden e szakmába vágó munkákat, a legszebb kivitelben.
Pontos és gyors kiszolgálás.
Ugyanitt kapható kítűnő bórlick és finom ostörnyekek.
Ugyanitt egy fu tanulóul felvétetik.

— **A diákok és a 48.** Tegnap több diák kereste fel lapunk szerkesztőjét és a főgimn. II. oszt. tanulói nevében 5 koronás adakát a 48-as öreg honvédek javára. Fillerakint gyűjtötték össze, a napi élvezetet, a tiszóráit vonták meg maguktól, hogy megmutassák mennyire magyarok és mennyire szeretik a hazájuk multját. Kicsiny virágból lesz a nagy, erőteljes fa s a kik zsenge, ifju éveikben derék tanáraik vezetése mellett ilyen szépen állják meg helyüket, azokra büszke reménnyel tekinthet egykor a magyar haza. Az átdok nevei, kik osztályukat képviselték: Mészáros Gyula pénztáros, Kletz Gyula ellenőr, Kovács Pál és Pfinn László választm. tagok. Az összeget a Kuruc-asztaltársaság pénztárába juttattuk.

— **Levél a szerkesztőhöz.**

Tisztelt szerkesztő Ur!

Ritkán levén abban a szerencsés (?) helyzetben, hogy a helybeli haladópart organumához hozzájuthassak (mondhatom, hogy abból a nagyon is zöld spenótból ez is sok, sőt . . .) Csak tegnap olvastam azokat a hölveneteket, a melyeket a Székesfehérvár és Vidéke polgármesterileg megkoszorozott szerkesztője multkori szerény soraimra válaszolt. Beszél rágalmazásról, állításokról, melyek a szemébe valók, (pedig nem volt a szerény kérdésekben egyvérből, nint az ő személyérgől, meg a nyomdájáról, meg Vészi Józseféről, meg kormánytámogatásról szó). Végül pedig nagy hangon rácafol arra, az egész városban szerteszét beszélt hirre, hogy árulja a nyomdáját, vagy pedig részvénytársaságot akar belőle alakítani. (Nekem ugyan hiába bizonyítgatja, én ugysem veszem meg. Nem kaptam én szubvenciót a: ilyen kormánytól, de még a tisztességesebbjétől sem, vagyis, mint a Sz. H. mondaná: nem hitám a kormány szubvenció válójánál. Manapság pedig csak az ilyenféle alakok gazdagodnak.) De hát nem is erre voltam én kíváncsi. Jobb szerettem volna én olvasni azt, ha Lurja Aladár dr. kerekben, becsületszóra kijelenti (!) azaz, pardon! meg esküszik a thórára, meg a talmudra, kinyilvánítja, hogy a Vészi sajtóműködés tudományából elő Fejérvári kormánytól nem kapott egy fillér szubvenciót, sem pedig abban a famozus nyomdaalapításban nincs része, Vészi által a kormány pénzenek. Mert valami rettenetes és komisz dolog lenne az, ha Székesfehérvárott, a hol ugyszólván kivétel nélkül mindenki elítéli a Fejérvári-Kristóf-Vészi kormány törvénytöréseit, a jog megcsufolását: mikor egész városunk ökle összeszorul, annak a sok gyilatatoságnak láttára, a mi na Magyarországon a koronás király tekintélyének lerontására történik, hogy akkor, a mikor a becsülettel szolgáló tisztviselők nem kaphatják meg fizetésüket, mert az másra kell — hogy akkor existálhat Fehérvárott egy lap, a Székesfehérvár és Vidéke — közismert neven: spenótlap! — a melyet a hir szerint ez a kormány tart ki s ez gazdagít föl az ország keserves adófilléreiből.

Ezt cafolja meg Lurja Aladár dr., erre tegyen becsületszóra, pardon! inkább a talmudra, meg a thórára esküt, akkor aztán beszélhet majd egyebekről is. *Egy búsmagyar.*

U. i. Pardon! Egyet meg szeretnék megjegyezni. Egy téves, de nem rosszkaratulag megírt s legközelebb megkorrigált híret Lurja Aladár rögtön a sajtó szabadság veszedelméről gajdol. Mintha Vészinék, a mindenható patronusnak becses figyelme akarna a nagy veszedelmre felhívni. No lám! a nagy barátság mily machabeusi bátorságra készíti a dalás epigont. Kar, hogy nem indítványozza rögtön a lap elkobzást, hiszen csulistaról, a Vészi-Fejérvári-Kristóf-Lurja-banda csatlósáról van szó! Töle azonban meg vagyunk győződve egy hazafias imát sem vennének rossz néven (ha ugyan rá vinné a lelkiismerete), a melyet a kuruc rabbinusok egyre-másra gyartanak az új szellők fujdogálása szerint. Háiba! mégis csak vigan élnek azok, akik Vészi ur kaftánjával takaroznak a bőjt szielek elől.

— **Étylekről.** Valami névtelen alak Értylekről évek óta azzal hőködök, hogy a helybeli spenótlap egyéb zoldsegei közt lerakódó helyet keresett és talált a maga mérges támadásai számára, a melyeket a község köztisztelőinek örövendő c. kanonok plebánosa, Magdics István ellen szólt intezni. Egyszer a templom, máskor az is kola ellen van kifogása, itt a nagydobot a magyarosodás mellett s végül minden közleményben

odaállítja bünbáknak az esperes-plebánost, mint a ki a község békéjét és haladását akadályozza. Pedig, a ki ismeri az állapotokat, nagyon jól tudja, hogy mióta Magdics István a község lelkipásztora, Értylek magyarosodása óriási lépésekkel haladt előre. Hiszen azóta van a templomban állandóan magyar szentbeszéd, az iskolában pedig minden tárgyat kivétel nélkül magyarul tanítanak s épen Magdics István óhajára. S épen arról az oldalról, a honnan egyszer a nagy magyarhánomság hangzik, máskor a némethetnémséget szállná sikra. Legutóbb a Kath. Kőr farsangi mulatságát ütötték dobra, hogy valakinek kellemtelenséget okozzanak. Farsangban szoktak az emberek mulatni s ha tisztességgel teszik, nem is botlanak senkibe. De az újságírók csak ezt akarta. Erre ad feleletet, a következő jegyzőkönyvi kivonatot, a melyet itt közlünk:

Magdics István elnök megnyitván a gyűlést, bemutatja a „Székesfehérvár és Vidéke” székesfehérvári lapnak f. hó 17-én megjelent 20. számú példányát, a melyben Értylekről egy ismeretlen valaki a kath. kör ellen, a f. hó 11-én tartott táncmulatság alkalmából támadást intézett s felhívja a kör ritkárait, hogy a közlemény fölolvassai sziveskedjék. A közlemény fölolvassai után, az abban foglalt minden egyes részlet alapos letárgyalása után a kör egyhangulag a következő határozatot hozta:

Megállapítja azt, hogy az etyei kath. körnek f. hó 11-én tartott táncmulatsága — melyen az etyei kath. társadalom intelligenciája, gazdái és mesteremberei voltak jelen — igen szépen sikerült, rágalmoknak bélyegzi a tudósító azon állítását, hogy „hajnali 4 óráig kezdve zavarta a trombita és nagy dob hangjaival a békésen alvó polgárok nyugalmát.” Mert igenis egyik előkelő kórtagot a muzsikuskok haza kísérték, de nem ám — mint a tudósító írja — hajnali 4 óráig, hanem 6 óráig. Hogy pedig a kath. kör tagjai „Nagyságos Magdics István c. kanonok, esperes plebános urnak legkedveltebb hibeit s legistenfélőbb katolikusok” annak a fentiszeit plebános szívűből örül annyival inkább, mert a tudósítónak emez állításai, hogy „ezek nem átalították reggeli 8 óráig, amidőn isteni tiszteletre a templomba beharangoztak, a római katolikus templom előtt trombita és nagy dob hangjai mellett a pincébe tovább dorbézolták az igaz hívők legnagyobb megbotránkosására elvonulni” rágalm. Mert

1. sem szt. mise előtt, sem 8 órai beharangozások a kath. templom előtt muzsikaszóval nemcsak a kath. kör tagjai, de senki soha el nem vonul. Ezt tudja az előlők plebános ur is, ki a szent mise előtt naponként a gyóntatószékben lévén, okvetlenül hallania kellett volna a muzsikaszót, mert hála Istennek nem süket. Ha pedig hallotta volna, mindenki ismeri őt arról, hogy ilyesmit meg nem tört volna.

2. Hogy pedig a kath. kör tagjai a muzsikuskokat kihívták magukkal pincéjükbe — farsangban egy hétfő napon, kinek mi köze hozzája! Az etyei kath. kör ezer Értyleken leghatalmasabb s leghatalmasabb társadalmi intézmény tagjai — hála Istennek — mind iparkodó, szorgalmas s éppen ezért jómódu emberek s így megengedhetik maguknak, hogy farsang idején a muzsikuskokat magukkal pincéjükbe kivigyék s ott egy pár darabot játszassanak, mert megszűgik, hogy a muzsikuskok már d. e. 10 óráig haza tértek. Vagy talán irigykedik a tudósító ur, hogy neki sem pincéje, sem költsége ahhoz, hogy a muzsikuskokat kivihesse pincéjébe (ami valószínűleg nincs is!)

3. De határozottan rágalmoknak deklaráljuk amaz ocsmány állítást, hogy „tovább dorbézoltak”; ez a legutálatosabb rágóság, mert a kath. kör tagjai egyáltalában nem dorbézoltak, hanem mint tisztességes emberhez illik, tisztességesen mulatnak. Vagy ha talán fáj valami, edes fiam, hát csak előre a farbával. Oszintén mondd meg, mi fáj, hol fáj s ne a homályból lövöldözz! Mutassa meg — kérjük érdemes ábrázatait! Ne bujjék alá! A becsületes magyar ember nem bravó módra küzd, hanem nyílt sisakkal küzd s miután föltesztük, hogy az érdemes tudósító ur is tisztességes magyar ember, ezennel felkérjük, tudassa becses nevét!

4. „Magdics István c. k. esp. plebános urnak” pedig az érdemes tudósító ur ne osztó-

gasson tanácsokat, hogy mit tegyen. Hogy mit hisz a tudósító ur Magdics István c. k. esp. plebános urról” azzal mi nem törődünk, mert mi tudjuk, hogy hivatásának él s ha egyeseknek nem tetszik, arról mi nem tehetünk. Nem is az fáj a tudósítónak, hogy „egyenlenséget szit”, hanem az, hogy összetartásra buzdítja hibeit s ennek folytán egyesek hatalmaskodása alól megszabadítja őket s így a község jól felfogott érdekében működik, amit az érd. tudósító ur éppen oly jól tud, mint mi s majd ha előbujik az álarc alól, igen szivesen megmagyarazunk neki.

— **Az új bőjtí rendelet plakát alakban kemény alapon az Egyházmegyei könyvnyomdában kapható Székesfehérvárott.** Egy darab ára 10 fillér, kemény táblán, kifüggesztésre 50 fillér.

— **A selyem-utaci tűz.** Ma reggel fél 5 óráig tűz volt Singer Simon földönaruló Selyemutca 1. szám alatti házában, ahol a deszkából összetakolt és kátrányos papírral fedett istálló gyuladt ki. A szél dacára a tűzoltók elnyomták a tüzet, de az istálló épületét már nem lehetett megmenteni. A kár körülbelül 300 korona, biztosítva nem volt.

— **Jó egészséget az új esztendőre szerezhet mindenki csusz, reuma, fejfájás, influenza, nátha és mindenemű meghűlésből származó bajok ellen a legelőkelőbb orvosoktól ajánlott, törvényesen védett székelyhavasi „Indaszesz” használata által.** Kapható 2 és 1 koronás üvegekben mindenütt. Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész, Sepsiszentgyörgy 186. szám.

Színház.

Csütörtök, márc 1.

Egy igazán kedves, élvezetes estét mulasztottak el azok, akik ma elfeledték a színházba eljönni. Az idei sziniszzezzenon ritkán történt meg hogy annyira kielégítette volna a publikumot valamely színházi este, tesszem fel a mai *Parasztbecsület* opera és a *Pillangó kisasszony* japáni dráma előadása. A Parasztbecsület-ben Gonda Sándor, magántisztviselő, a budapesti Manheiféle sziniskola volt növendéke lépett fel Turiddu szerepében. Gonda Sándor tömör, erőteljes tenorhanggal rendelkezik, melyet a legkülönbözőbb variációkban is ügyesen kezel. Mindjárt a függöny felgördülte előtt meglepett a gyönyörűen előadott intermezzo, melynek nyomában felzúdult azon keveseknek a tapsa, akik a nézőtérben voltak. Ha azután még hozzá vesszük, hogy Gonda Sándornak ez volt az első nyilvános színpadi szereplése, s még akkor is, ha ideszámítjuk a játékbéli fogyatékoságot is, mely ilyen esetekben a lámpák előtt rendszerint ki szokott járnai, nagyon szép jövőt jósolunk neki. Micsei F. György alkalmazásint megragadja a kedvező alkalmat, hogy szintársulatához szerződtesse. Székely Annát Santuora szerepében ismét hallhattuk, s midőn e helyen dicsérrel adózunk neki nem mulasztatjuk el egy tanácssal szolgálni neki, hogy t. i. művészi karrierje érdekében okvetlen más társulathoz szerződjék, ahol az elsőrendű erőket bizonyos kulisszaintrikák érdekében nem mellőzik, hanem érvényesülni engedik egy a maga, mint az igazgató anyagi előnye szempontjából. Több-ször elmondottuk ezt színházi kritikánk keretében, az igazgatónak azonban ugy látszik, hogy az ügyes üzletemberrel nem mindig jár együtt az ügyes rendező is. Vidor Gitta kellemesen csengő lágy hangja kiválóan érvényesült Lóla szerepében. Halász Edének azonban sehogysem sikerült ez az este. Már a belépése alkalmával akkorákat pattantott ostorával, hogy egyik kóristának a szemé fölé is jutott egy suhintás, hogy könnyen azt vélhette az ember, miszerint az ostor sudara a szemét csípte ki. El is távozott a színpadról, de később visszatért, s a szemöldöke fölött elhúzódó vörös barázdá mutatta Halász Edé tulajdonság igyekezetét. Énekelni nem tudott. Különb-ben is fás, recsegő hangja egy cseppet sem alkalmas arra, hogy kellemesen ellhallgassa az ember. A Parasztbecsület után a *Pillangó kisasszony* japáni dráma került sorra, még pedig igen sikerült előadásban. Hajos Elza (*Pillangó kisasszony*) nagyon bájos, eleven teremtés volt, kinek kifogástalan énekén kívül diszkrét,

játéka is feltűnést kellett. Jávor Aranka mint aranyos Prológus kapott tisztelőit pompás virágcsokrot. Humoros két japáni figura volt Timár Béla és Faragó Rezső. Szóval, ez az este kitünően sikerült.

Péntek, márc. 2.

A *Leányka* daljáték leszület a zónaelőadások sorozatába. A címszerepet Hajós Elza játszotta még pedig igen sikerült alakítást nyújtva. Habár játéka nélkülözötte is azt a csillogó harmatot, mely Margó Zelma minden mozdulatát ellepi, mindamellett kedves volt, szépen is énekelte. Tarnai Lidia, ez a régi jó népszínműnekes, ki csak a legujabban adta rá magát a komikai szerepkörre, lagyan csengő, üde hangon énekelte le azt a kicsi énekszámot, mely neki a mai estére kijuttott. Kövi Juliska kedves Ludmilla, Timár Béla pedig pompás Habakuk mester volt.

Anyakönyvi statisztika

1906. február hó 24-től március hó 3-ig.

I. Születés.

Született: 17 törvényes fiú, 10 leány; törvénytelen fiú: 0, leány: 0; halva született törvényes fiú: 1, leány: 1 törvénytelen fiú, 0; leány 0. — Összesen: 28.

II. Halálozás.

Ehalt: 6 fi, 5 nő. Ezekből 7 éven aluli: törvényes fiú: 1, leány: 1, törvénytelen fiú: 0, leány 0; 7 éven felüli fi: 5, nő: 4. — Összesen: 11.

E szerint a születés a halálozást 18-cal muija felül.

Elhaltak: Kaszás Jánosné Stigler Erzsébet, r. k. 74 éves Palotai-u. 47 sz. — Szitter János r. k. háztulajdonos, 71 éves Budai-ut 22 sz. — öz. Szitter Jánosné Hochfelner Terézia, r. k. 60 éves Budai-ut 22 sz. — Kiss Sándor r. k. napszámos, 53 éves, Szt. Gy. kórház. — Kovács József r. k. 48-as honvéd, 81 éves, Demkőhegy 18 sz. — Varga Katalin r. k. 39 éves Szt. Gy. kórház. — Vaskó Etel r. k. 2 éves Sütő-u. 2 sz. — Kis Sándor ev. ref. napsz. 66 éves, Szt. Gy. kórház. — Vukovic Savaó r. k. 23 éves utlánuis tiszti szolgá csapattkórház. — Szelcecky Károly r. k. 2 hónapos, Kányok-utca 2 sz. — Stiller Jánosné Filótás Anna, r. k. 63 éves József-u. 3 szám.

Kihirdetés.

Paál Kálmán m. kir. áll. vegrehajtó és Murosi Margit Julianna, Székesfehérvár. — Váradi Dávid takarékpénztári könyvelő-titkár, Nyáradszereda (Marostordam) és Bergl Johanna (Háni) Székesfehérvár.

KOCSIFÉNYEZŐ és NYERGES

üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom.

Raktárt tartok mindennemű ruganyos hintókból és különböző üzleti kocsikból. **Javításokat** a leggyorsabban és jutányos árban készítek.

Hirtling Pál kocsigyártó,

Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.

Akácfa eladás!

Seregélyes mellett (a buchini erdőn) ipari célokra szolgáló akácfa, naponta — vásár- és ünnepnapok kivételével — ott az erdőn, esetleg a seregélyesi vasutállomásra szállítva, eladó.

Alkalmas bognárfának, pajta- és góréoszlopoknak, kerítés és lugosducoknak, szőlőkaróknak stb.

Székesfehérvári első Butorraktár

Sas-utca 6. szám,

a „Fekete sas“ szállodával szemben.

Vau szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönségnek a már **40 éve** jó hírben álló saját készítményt

kárpitos és asztalos BUTORAIMAT

nagy választékban, szilárd és izlásteljes kivitelben, pontos kiszolgálás és jutányos árakban ajánlani.

Nemkülönben e szakmákban vállalkozom kívánatra külön rajzok szerint elkészítendő mindenemű kárpitos és asztalos munkákra helyben és vidéken

Teljes tisztelettel
Füstér Imre.

A legjobb gyártmányu bőrkeztjük!

FALVAY FERENC

— uri- és női divat üzlete —
SZÉKESFEHÉRVÁR KOSSUTH-UTCA.

Ajánlja dusan felszerelt uri- és női

o o o divat raktárát. o o o

Hazai s külföldi gyártmányu kemény

o o o o és puha o o o o

|| kalapok ||

nyakkendő k, kész fehérneműk.

E sernyők.	Schroll schiffonok
Sétalpálcák.	és vásznak.
Sportcikkék.	Pamut árúk.
Kézelő k és gallérok.	Béllés és rövid
Szivar-, cigaretta-,	o o árúk. o o
s pénztárcák.	Szabó kellékek.
	Kézi táskák.
	Francia gy. tmányu
	o derékfűzők.
	o Ruhadisek.

Kötött és szövött árúk nagy választékban.

Bőr árúk nagy választékban.

Zsebkendő különlegességek.

Francia illatszerek.

MÜHLE VILMOS

cs. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR.

Nagybani tenyészetek

!! kivitelre !!

Mag és növény, rózsák, fák és tüleveltek.

Fa és sövényesemeték.

A legjobb magvak és virághagymák.
A legszebb növényeket rózsákat és divatvirágokat.
A legnemesebb gyümölcs-, dísz- és sorfákat (64 hold területű faiskola.)

Mindent saját nagytenyészeteiből — Posta-kötegek magvakkal 5 kor. felül bérmentve. Mühle új „Tanácsadója“ vevőknek kívánatra. — Pompás főárjegyzék vevőknek kívánatra.

Legolcsóbb rendszer!!!

Schumacher Rudolf Fiai

első hengergőzmalom és gazdasági gépgyár

Óbecsén, „Bács-megye“

Ajánlják saját láncos rendszerü

magánjáró öntvényeiket

nyersen, és megmunkálva készen a lehető legolcsóbb árban.

Elvállalnak minden gyártmányu gőzgépet magánjáróvá való átalakításra jótállás mellett.

A megmunkált, készen szállított magánjáró részek felszerelése a legrövidebb idő alatt minden nagyobb berendezés nélkül bárki által eszközölhető. Utasítás a felszereléshez, méreteket szükséges felvilágosítást készségesen megadják.

Ugyanott több 4-6 magánjáró garnitúra eladó használt, de kitünő állapotban és vesznek 15 évnél nem idősebb elsőrendü gyártmányu gőzkazánokat.

Legkönnyebb áttétel!!!

Legpraktikusabb összeállítás!!!

Legegyszerűbb szerelési mód!!!

Megrendelhetők:

Névjegyek, meghívók, eljegyzési és esketési tudósítások, számlák, címkek és levelepapírok borítékokkal.

Arjegyzékek, körlevelek, hirdetések és felragaszok.

Evi jelentések, mérlegek, kimutatások, hivatalos nyomtatványok és gyászlapok.

Rovatolt táblázatok számadásokhoz és nyilvántartásokhoz.

Rópiratok, füzetek, könyvek, folyóiratok, nagyobb művek stb.

Állami és magánhivatalok részére szükséges mindenemint nyomtatványok; továbbá hivatalos levél- és okmányborítékok minden alakban stb.

EGYHÁZMEGYEI KÖNYVNYOMDA

SZÉKESFEHÉRVÁROTT.

☐ KOSSUTH-UTCA II. SZ. ☐

Készít a legfinomabb kivitelben minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat

tisztán és csinosan, a leg-
☐-jutányosabb áron. —☐

Raktáron tart:

Keresztelési, bérmentési, eljegyzési, esketési és halálzási anyakönyvi íveket; továbbá alapítványi és templomszámadási íveket merített papíron.

Keresztelési, esketési és halálzási anyakönyvi kivonatokat.

Templomszámadási jegyzőkönyveket, iktató- és postakönyveket.

Elbocsátó leveleket, eljegyzési bizonyítványokat, családi értesítőket, keresztelési kivonatokat.

Misealapítványi leveleket. Bérmentéseket stb.

A könyvekhez szükséges nyomtatványok tetszés szerint fűzve, kötve vagy ezek nélkül szállíthatnak.

SCHMÖLTZ LÁSZLÓ és FISCHL GYULA

szoba-, cím-, cimerfestők és mázolóok.

Székesfehérvár Vásárter 17. szám.

Elvállalnak minden e szakmába vágó s legmesszebb menő igényeket kielégítő munkákat a leggyorsabb kiszolgálás mellett.

HAZAI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NADOR-UTCAI FIÓKJA

Alaptőke 15.000.000 korona.

BUDAPEST, V., NADOR-UTCA 18.

Tartalék 2.225.000 korona.

— Sürgőnycim: Nadorutcai Hazai Bank. Telefonszám: 86 01. —

Biztos tőkebefektetés és legolcsóbb sorsjegyek

a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület új nyereménykötvényei.

Az első ciklusban évenként háromszor június 5, október 5, február 5

500.000
600.000
500.000

koronás főnyeremények

40.000 és 20.000, 50.000 és 20.000, 40.000 és 20.000 koronás mellényeremények kerülnek sorsolásra

Egy évi nyeremények összege:
1.571.000 kor.

Minden egyes sorsjegy október 5-ig sorsolhatók

A nyeremények főösszege:

32.221.300 kor.

a törlesztési huzások főösszege:

36.938.750 kor.

mind az öt ciklusban.

A vevőnek a rendkívül előnyös nyereményhúzásokon való játék a vételár kamataiba kerül, mert a legkisebb nyeremény és a törlesztéses húzásnál sorsolt nyereménykötvényért járó nyeremény-szelvény árfolyamértéke jóval több, mint a sorsjegyek mai ára.

Minden egyes nyereménykötvény, illetve a kötvény kisorsolása esetén az arra kiadandó nyeremény-szelvény az összes nyereményhúzásokon végig telt 70 éven át — játszik, e szerint többször is sorsolható nyereménnyel.

A nyereménykötvényeknek biztosítékát az államnak, városoknak és községeknek nyújtott kölcsönök képezik és a törlesztések, valamint a nyeremények pontos kifizetéseért a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület összes vagyonával külön is kezéskedik. Ezeket a nyereménykötvényeket adjuk:

a) **keszpenzfizetésre** a mindenkori pontos napi árfolyamon darabonként 20 korona foglalót kifizetve. A sorsjegyekre kívánatra igen jutányos áruk mellett megfelelő előleget nyújtunk.

b) az 1883. XXXI. t.-c. értelmében kiállított részletvekre

18 havi 10 koronás, vagy 32 havi 6 koronás részletre.

1906. évi március hó 15-ig beérkező rendeléseknél intézetünk ezeken az árukon árfolyam-emelkedés esetén sem változtat.

Már az első részletnek postautalványon való beküldése után megküldjük a sorsjegyek sorozatát és számat tartalmazó törvényesen kiállított részletveit, melynek alapján a vevő azonnal megszerzi a kizárólagos játékjogokat.

a) Keszpenzfizetésre:

Hazai Bank Részvénytársaság Nador-utcai fiókja, Budapest, V., Nador-utca 18.

Sziveskedjenk részlete a napi árfolyamon számlitva keszpenzfizetés ellen darab Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnyereménykötvényt küldeni. Alapostával kellek Önöknek foglaltat darabonként 20 koronát azaz összesen koronát, míg a hatalkos összeget sziveskedjenk utuvottal bezedni folyószámlán hitelre.

Kelt

A megrendelő neve:

Pontos lakásime

Megrendelési jegy:

Hazai Bank Részvénytársaság Nador-utcai fiókja, Budapest, V., Nador-utca 18.

Megrendelék Önöknel a Prospektusukban foglalt feltételek szerint az 1883. XXXI. t.-c. értelmében kiállítandó részletvekre darab Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnyereménykötvényt. A vételárát darabonként koronás részletben fogom törlesztetni. Az első részletet összesen kor. ma postautalványon küldtem címükre.

Kelt

A megrendelő neve:

Pontos lakásime: